

PIRLS 2021

OBJAVA REZULTATA

Marina Radović, PIRLS Nacionalna koordinatorica

U Podgorici, 16. maj 2023. godine

20 YEARS
PIRLS

TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

Koordinator istraživanja je:
Ispitni centar Crne Gore
uz podršku
Ministarstva prosvjete i
u saradnji s **IEA-om**

Međunarodno udruženje za vrednovanje obrazovnih postignuća
International Association for the Evaluation of Educational Achievement

20 YEARS
PIRLS

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study)

Ciljevi PIRLS istraživanja

- opis profila čitalačke pismenosti učenika četvrtog razreda osnovne škole svakog obrazovnog sistema koji učestvuje u istraživanju na jednoj međunarodnoj skali;
- opis čitalačkih navika učenika četvrtog razreda svakog obrazovnog sistema koji učestvuje u istraživanju;

✓PIRLS = velika geografska pokrivenost i redovnost testiranja.

✓PIRLS rezultati obezbjeđuju obuhvatan uvid u vaspitno - obrazovni sistem zemlje.

✓PIRLS rezultati daju širok spektar tzv. kontekstualnih podataka, konkretno o:
kurikulumu, nastavnoj praksi, profesionalnom razvoju nastavnika kao i direktora škola,
školskim i porodičnim uslovima, interesovanjima i stavovima učenika, itd.

✓Objava PIRLS Enciklopedije

PIRLS 2021 obilježava 20 godina trenda praćenja postignuća u čitanju učenika četvrtog razreda.

PIRLS testiranje je prvi put sprovedeno 2001. godine i od tada se sprovodi u petogodišnjim ciklusima.

Pored tradicionalnog načina sprovođenja testiranja (papir-olovka) , PIRLS 2021 obilježava prelaz na digitalni format procjene postignuća učenika.

Digitalni format daje mogućnost da se procijene oblasti PIRLS okvira kroz animirano, interaktivno rješavanje zadatka. Živopisni i dinamični zadaci podstiču motivaciju kod učenika.

- 18 test-knjižica sa različitim pitanjima u digitalnom ili papirnom formatu;
- Svaka test-knjižica se sastoji iz dva dijela: jednog književnog i jednog informativnog teksta.
- Upitnik za učenike
- Upitnik za roditelje/staratelje
- Upitnik za nastavnike
- Upitnik za školu

PIRLS 2021 na globalnom nivou je skup podataka dobijenih od:

400,000

Učenika

380,000

Roditelja/staratelja

20,000

Nastavnika

13,000

Direktora škola

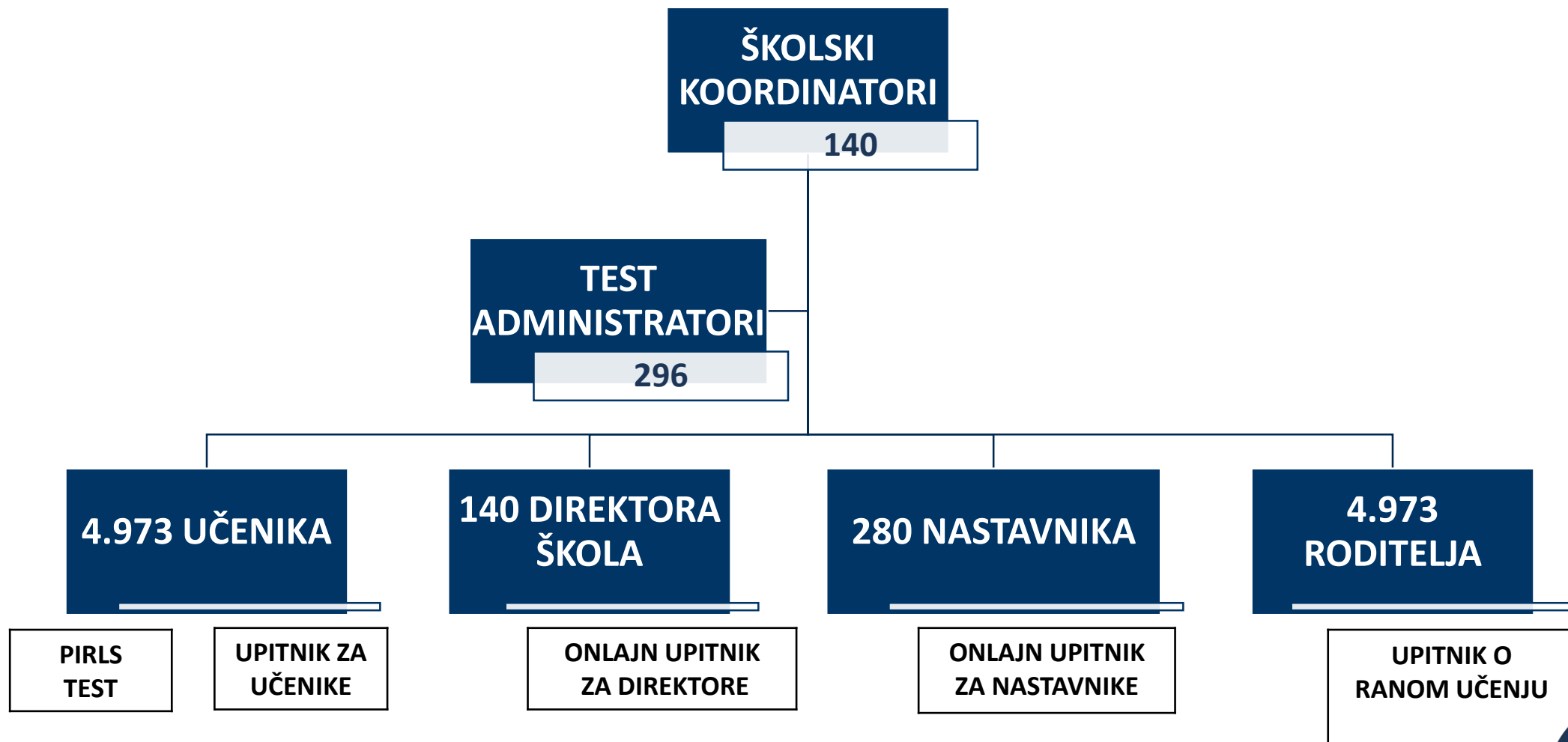

PIRLS U CRNOJ GORI

- Crna Gora je prvi put učestvovala u ovom istraživanju u ciklusu PIRLS 2021.
- U Crnoj Gori PIRLS 2021 istraživanje sprovedeno je u periodu od 07. aprila do 20. maja 2021. godine u 140 osnovnih škola, na uzorku od 4 973 učenika četvrtog razreda.
- PIRLS 2021 testiranje sprovedeno je na papiru tj. učenici su popunjavali test-knjižicu sa pitanjima koja su se odnosila na jedan umjetnički i jedan informativni tekst. Nakon toga, popunjavali su Upitnik za učenike. Pored učenika upitnike su popunjavali njihovi roditelji/staratelji, kao i nastavnici i direktori uzorkovanih škola.

PIRLS 2021 U CRNOJ GORI

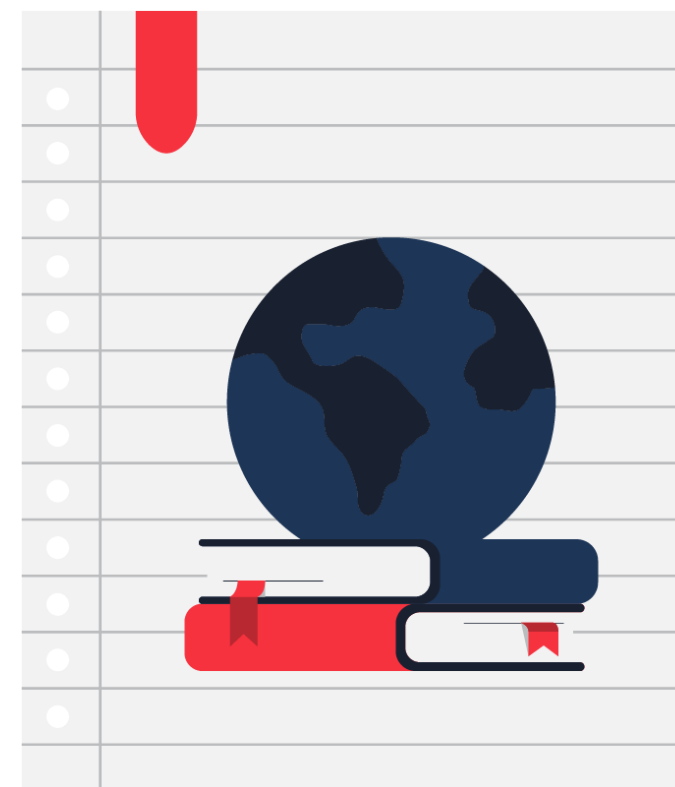
Zemlje koje kontinuirano učestvuju u PIRLS istraživanju dobijaju podatke na osnovu kojih je moguće utvrditi trendove postignuća učenika, a u cilju razmatranja da li obrazovni sistem ostvaruje napredak i u kojoj mjeri.

Sposobnost čitanja je u osnovi intelektualnog i ličnog razvoja pojedinca, a faktori koji utiču na razvoj čitalačke pismenosti su od krucijalne važnosti za kreatore obrazovnih politika, naročito u osmišljavanju strategija za unapređivanje ne samo čitalačke već i funkcionalne pismenosti, kao i postignuća u čitanju kod učenika.

PIRLS 2021 zemlje učesnice

p Albanija	p Jordan	d Švedska
p Australija	d Kazahstan	p Turska
p Austrija	p Kosovo	d Ujedinjeni Arapski Emirati
p Azerbejdžan	p Latvija	b Sjedinjene Američke Države
p Bahrein	d Litvanija	p Uzbekistan
d Belgija (Flam.gov.podr.)	p Macao SAR	
p Belgija (Franc.gov.podr.)	d Malta	Referentne učesnice
p Brazil	p Crna Gora	d Alberta, Kanada
p Bugarska	p Maroko	d Britanska Kolumbija, Kanada
d Kineski Taipei	p Holandija	d Njufundlend & Labrador, Kanada
d Hrvatska	d Novi Zeland	* Ontario, Kanada
p Kipar	p Sjeverna Makedonija	d Kvebek, Kanada
d Češka Republika	p Sjeverna Irska	d Moskva, Ruska Fed.
d Danska	d Norveška (5)	p Južna Afrika (6)
p Egipat	p Oman	d Abu Dabi, UAE
p Engleska	p Poljska	d Dubai, UAE
d Finska	d Portugalija	
p Francuska	d Katar	
p Gruzija	d Rusija	
d Njemačka	d Saudijska Arabija	
p Hong Kong SAR	p Srbija	d Digitalni format
d Mađarska	d Singapur	p Papirni format
p Iran, Islamska Republika	d Slovačka Republika	b Papirni-digitalni format (bridge)
p Irska	d Slovenija	* Nedovoljno podataka za izvještaj
d Izrael	p Južna Afrika	
d Italija	d Španija	

**57 zemalja učesnica
&
8 referentnih učesnica**

Zemlje po hronološkom redu prikupljanja podataka

Prema prvobitnom planu – testiranje učenika 4. razreda na kraju školske godine

Oktobar - Decembar 2020
Južna hemisfera

Novi Zeland
Singapur

Odloženo testiranje učenika 4. razreda za
početak 5. razreda

Septembar – Decembar 2021
Sjeverna Hemisfera

Bahrein	Sjeverna Irska
Hrvatska	Maroko
Gruzija	Katar
Mađarska	Saudijska Arabija
Irska	Ujedinjeni Arapski Emirati
Kazahstan	Sjedinjene Američke Države
Latvija	Litvanija

Referentne učesnice:
Kvebek, Kanada
Abu Dabi, UEA
Dubai, UEA

Ferbruar – Jul 2021
Sjeverna hemisfera

Albanija	Hong Kong SAR	Srbija	<u>Crna Gora</u>
Austrija	Italija	Slovačka Republika	Azerbejdžan
Belgija (Flam.)	Kosovo	Španija	Slovenija
Belgija (Franc.)	Makao SAR	Švedska	Njemačka
Bugarska	Malta	Turska	Kineski Taipei
Kipar	Holandija	Jordan	Uzbekistan
Češka Republika	Francuska	Sjeverna Makedonija	Egipat
Danska	Norveška (5)	Poljska	Rusija
Oman	Finska	Portugalija	

Referentni entiteti:

Alberta, Kanada
Britanska Kolumbija, Kanada
Njufundlend & Labrador, Kanada
Moskva, Rusija

Odloženo testiranje za godinu dana kasnije –
testiranje učenika 4. razreda na kraju školske godine

Avgust–Decembar 2021
Južna hemisfera

Australija
Brazil
Južna Afrika

Referentni učesnice:
Južna Afrika (6)

April – Jul 2022
Sjeverna hemisfera

Engleska
Iran, Islamska Republika
Izrael

PIRLS 2021 učenici

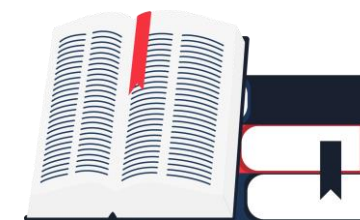
Ciljna populacija PIRLS-a su učenici četvrtog razreda formalnog školovanja od prve godine ISCED 1 nivoa.

Učenici ne mogu biti testirani ukoliko su mlađi od minimalne prosječne starosti od 9,5 godina u vrijeme testiranja.

Prosječna starost u vrijeme testiranja može da varira od zemlje do zemlje nešto više od godinu dana (npr. od 9,8 do 10,9 godina).

U Crnoj Gori, prosječna starost PIRLS testiranih učenika je 9,9 godina.

ZEMLJA	Testirani razred ili godina učenja	PIRLS TESTIRANJE	Prosječna starost u vrijeme testiranja (godina)
Albanija	4. razred	Mart–April 2021	10.0
Australija	4. razred	September–Decembar 2021	10.0
Austrija	4. razred	April–Maj 2021	10.3
Azerbejdžan	4. razred	April–Jun 2021	10.1
Behrein	4. razred ili 5. godina	Maj–Jun 2021 Septembar–Oktobar 2021	10.3
Belgija (Flem.)	4. razred	April–Jun 2021	10.0
Belgija (Franc.)	4. razred	April–Maj 2021	10.0
Brazil	4. razred	Novembar–Decembar 2021	10.2
Bugarska	4. razred	Mart–April 2021	10.7
Kineski Taipei	4. razred	Mart–Maj 2021	10.1
Hrvatska	4. razred	Oktobar–Novembar 2021	11.2
Kipar	4. razred	Mart–Jun 2021	9.8
Češka Republika	4. razred	Maj–Jun 2021	10.4
Danska	4. razred	Mart–Jun 2021	10.9
Egipat	4. razred	April 2021	10.0
Engleska	5. godina	Maj–Jul 2022	10.3
Finska	4. razred	Mart–Jun 2021	10.8
Francuska	3. Ciklus - 1. godina (CM1)	Maj–Jun 2021	9.9
Džordžija	4. razred	Oktobar–Decembar 2021	10.6
Njemačka	4. razred	April–Jul 2021	10.4
Hong Kong SAR	4. razred	April–Jul 2021	10.1
Mađarska	4. razred	Oktobar–Novembar 2021	11.2
Iran, Islamska Rep.	4. razred	April–Maj 2022	10.2
Irska	4. razred	Septembar–Oktobar 2021	11.0
Israel	4. razred	Maj–Jun 2022	10.0
Italija	4. razred	Mart–Maj 2021	9.8
Jordan	4. razred	Maj 2021	10.0
Kazahstan	4. razred	Septembar–Oktobar 2021	10.8
Kosovo	4. razred	Jun 2021	10.1
Latvija	4. razred	Septembar–Novembar 2021	11.3
Litvanija	4. razred	Septembar–Novembar 2021	11.3

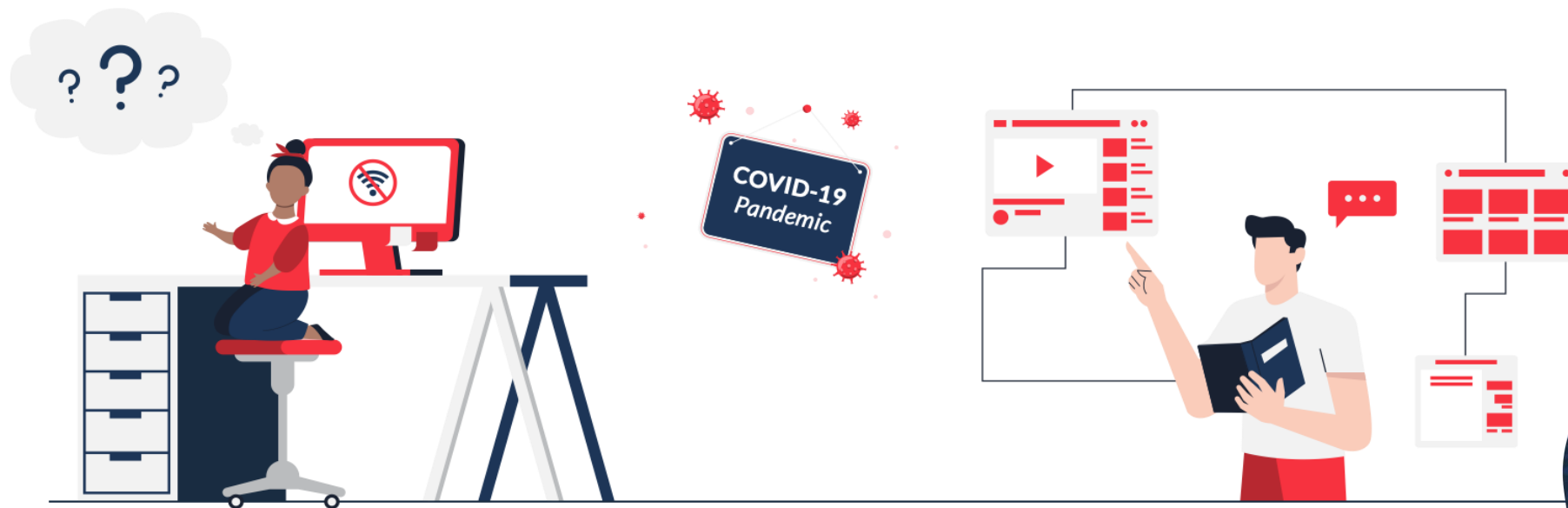
ZEMLJA	Testirani razred ili godina učenja	PIRLS TESTIRANJE	Prosječna starost u vrijeme testiranja (godina)
Makao SAR	4. razred	Mart–Maj 2021	9.9
	5. godina	April–Maj 2021	9.9
Crna Gora	4. razred	April–Maj 2021	9.9
Maroko	4. razred	Oktobar 2021	10.5
Holandija	6. grupa	Mart–Jun 2021 Oktobar–Novembar 2021	10.1
Novi Zeland	5. godina	Oktobar–Decembar 2020	10.0
Sjeverna Makedonija	4. razred	Maj 2021	9.9
Sjeverna Irska	6. godina	Septembar–Oktobar 2021	10.8
Norveška (5)	5. razred	April–Jun 2021	10.8
Oman	4. razred	Februar–Maj 2021	9.8
Poljska	4. razred	Maj–Jun 2021	10.9
Portugalija	4. razred	April–Jul 2021	10.1
Katar	4. razred	Mart–April 2021 Septembar 2021	10.1
Ruska Federacija	4. razred	April 2021	10.8
Saudijska Arabija	4. razred	Novembar 2021	10.4
Srbija	4. razred	Mart–April 2021	10.6
Singapur	4. razred	Oktobar–Novembar 2020	10.4
Slovačka Republika	4. razred	Maj–Jun 2021	10.5
Slovenija	4. razred	Mart–Jun 2021	10.0
Južna Afrika	4. razred	August–Novembar 2021	10.2
Španija	4. razred	April–Jun 2021	9.9
Švedska	4. razred	Mart–April 2021	10.7
Turska	4. razred	Jun 2021	9.9
Ujedinjeni Arapski Emirati	4. razred	Februar–Mart 2021 Oktobar–Novembar 2021	10.4
Sjedinjene Američke države	4. razred	Oktobar–Novembar 2021	10.7
Uzbekistan	4. razred	April 2021	10.6
Referentni entiteti			
Alberta, Kanada	4. razred	April–Jun 2021	9.9
Britanska Kolumbija, Kanada	4. razred	April–Maj 2021	9.8
Njufaundlend & Labrador, Kanada	4. razred	Maj–Jun 2021	9.9
Kvebek, Kanada	4. razred	Oktobar–Decembar 2021	10.7
Moskva, Ruska Federacija	4. razred	April–Maj 2021	10.7
Južna Afrika (6)	6. razred	August–Oktobar 2021	12.3
Abu Dabi, UAE	4. razred	Oktobar–Novembar 2021	10.4
Dubai, UAE	4. razred ili 5. godina	Februar–Mart 2021 Oktobar–Novembar 2021	10.2

Uticaj COVID-19 pandemije na učenje

Usljed pandemije COVID-19 i zatvaranja škola PIRLS 2021 se sprovodio u periodu od oktobra 2020. do jula 2022. godine u svim zemljama učesnicama.

Prema odgovorima roditelja/staratelja, 87% učenika tokom pandemije COVID-19 nije išlo u školu.

Mnogo negativan uticaj pandemije na napredak u učenju imalo 22% učenika.

Uticaj COVID-19 pandemije na učenje u Crnoj Gori

U Crnoj Gori, prema odgovorima roditelja/staratelja, 83% učenika tokom pandemije COVID-19 nije išlo u školu.

COVID-19
Pandemic

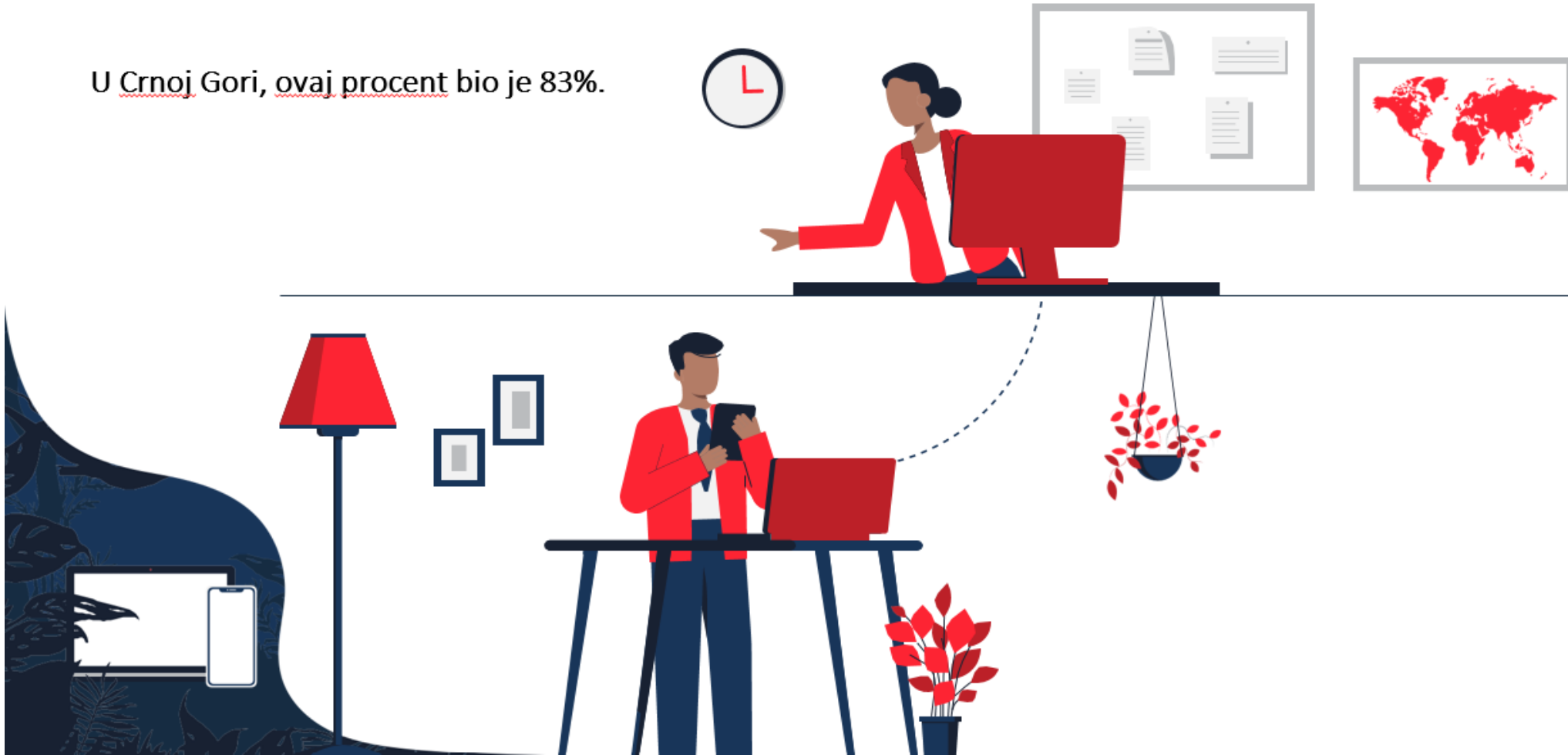
Mnogo negativan *uticaj* pandemije na napredak u učenju imalo 38% učenika, dok je donekle negativan uticaj imalo 40% učenika.

UČENJE NA DALJINU

Na međunarodnom nivou, 86% direktora škola odgovorilo je da su podržali učenje na daljinu tokom COVID-19 pandemije obezbijevivši nastavnicima pristup digitalnim uređajima .

U Crnoj Gori, ovaj procent bio je 83%.

PIRLS 2021 – svrha čitanja i process razumijevanja

Rezultati PIRLS 2021 istraživanja baziraju se na zadacima koji ispituju postignuća učenika u okviru dvije svrhe čitanje prema nivoima težine odabarnih tekstova.

PIRLS 2021 Grupno adaptivni dizajn procjene

SVRHA ČITANJA	Nivo
Doživljaj književnog teksta	Težak
	Srednji
	Lak
Prikupljanje i korišćenje informacija	Težak
	Srednji
	Lak

Za obje svrhe čitanja primjenjuju se četiri procesa razumijevanja pročitano­g teksta.

Zastupljenost jedne odnosno druge svrhe čitanja, kao i procenat zadataka koji se odnose na procese razumijevanja pročitano­g teksta, može se vidjeti iz tabele:

SVRHA čitanja	PROCENAT
Doživljaj književnog teksta	50%
Prikupljanje i primjena podataka i informacija	50%
PROCESI razumijevanja teksta	PROCENAT
pronalaženje eksplicitno datih informacija	20%
izvođenje zaključaka	30%
interpretiranje i povezivanje informacija i ideja	30%
procjenjivanje i vrednovanje sadržaja i tekstualnih elemenata	20%

Međunarodne referentne vrijednosti

napredni nivo (625 bodova)

- ✓ Tumačiti i integrisati događaje priče i radnje karaktera da bi opisali razloge, motivaciju, osećanja i razvoj karaktera ;
- ✓ Procjeniti namjeravani efekat, stil autora i izbor kompozicije;
- ✓ Napraviti zaključke o složenim informacijama na različitim veb stranicama i djelove teksta za prepoznavanje relevantne informacije i koristiti dokaze u tekstu koji potkrepljuju ideje;
- ✓ Tumačiti i integrisati više djelova različitih informacija u tekstu i na veb stranicama predstaviti pregled ideja u tekstu, napraviti poređenja i dati objašnjenja;
- ✓ Ocjeniti tekstualne, vizuelne i interaktivne elemente koji objašnjavaju njihovu namjenu, i
- ✓ identifikuju gledište pisca i pružiti potkrepljujuće dokaze;

viši nivo (550 bodova)

- ✓ Identifikovati značajne radnje i detalje uključene u tekst;
- ✓ Napraviti zaključke o odnosima između namjera, radnji, događaja i osjećanja ;
- ✓ Tumačiti i integrisati događaje priče i dati razloge za postupke karaktera i za osjećanja
- ✓ Prepoznati značenje nekih stilskih figura (npr. metafora)
- ✓ Identifikovati relevantne informacije u tekstovima sa raznovrsnim obilježjima, kao npr dijagrami i ilustracije
- ✓ Napraviti zaključak i dati poređenje, opis, objašnjenje, predviđanje i izabrati relevantnu veb lokaciju
- ✓ Opisati kako ilustracije, dijagrami, fotografije i mape mogu prenijeti i podržati sadržaj

srednji nivo (475 bodova)

- Prepoznati i reprodukovati eksplicitno navedene radnje, događaje i osjećanja
- Praviti jasne zaključke o događajima i postupcima likova/karaktera
- Tumačiti razloge za osjećanja likova ili njihove radnje i naći adekvatan dokaz
- Locirati, prepoznati i reprodukovati eksplicitno navedene informacije u tekstovima
- Napraviti direktne zaključke o pružanju poređenja, opis i objašnjenja
- Interpretirati i integrisati, u cilju pružanja informacije o glavnim idejama i razlozima za postupke, događaje i ishode

osnovni nivo (400 bodova)

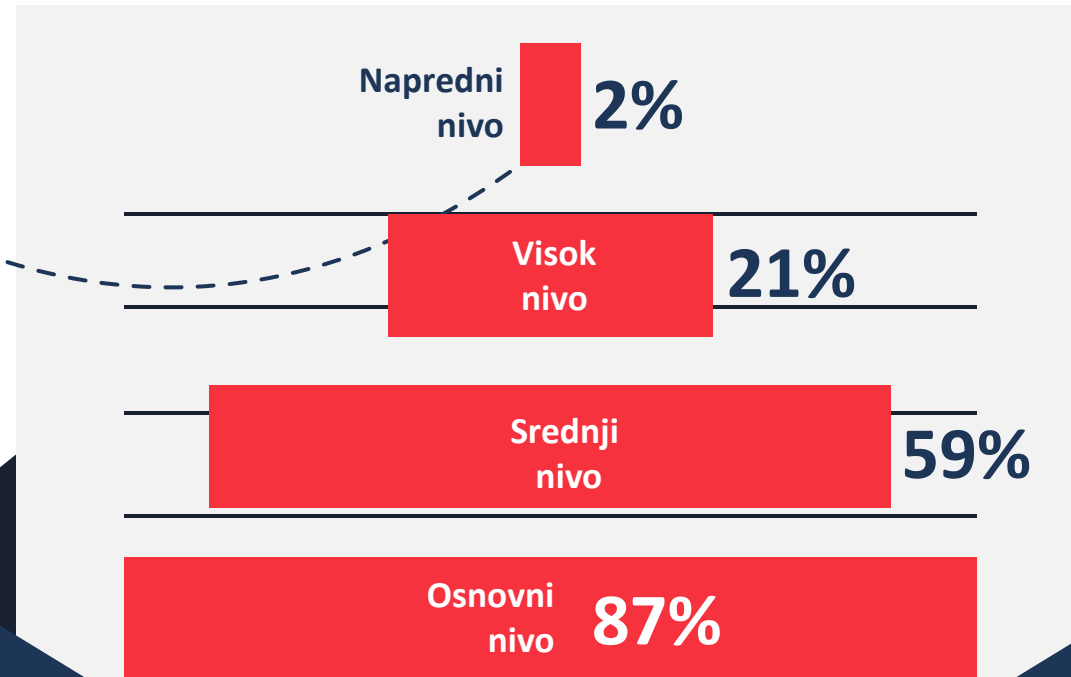
- Locirati, pronaći i eksplicitno reprodukovati navedene informacije, radnje ili ideje
- Napraviti jednostavne, jasne zaključke o postupcima likova i dati razlog za ishod

Postignuća učenika prema međunarodnim referentnim vrijednostima

Crna Gora

Samo **2%** učenika je ostiglo napredni nivo.

Osnovni nivo postignuća u čitanju postiglo je **87%** naših učenika. Međutim, **13%** naših učenika nije postiglo ni osnovni nivo.

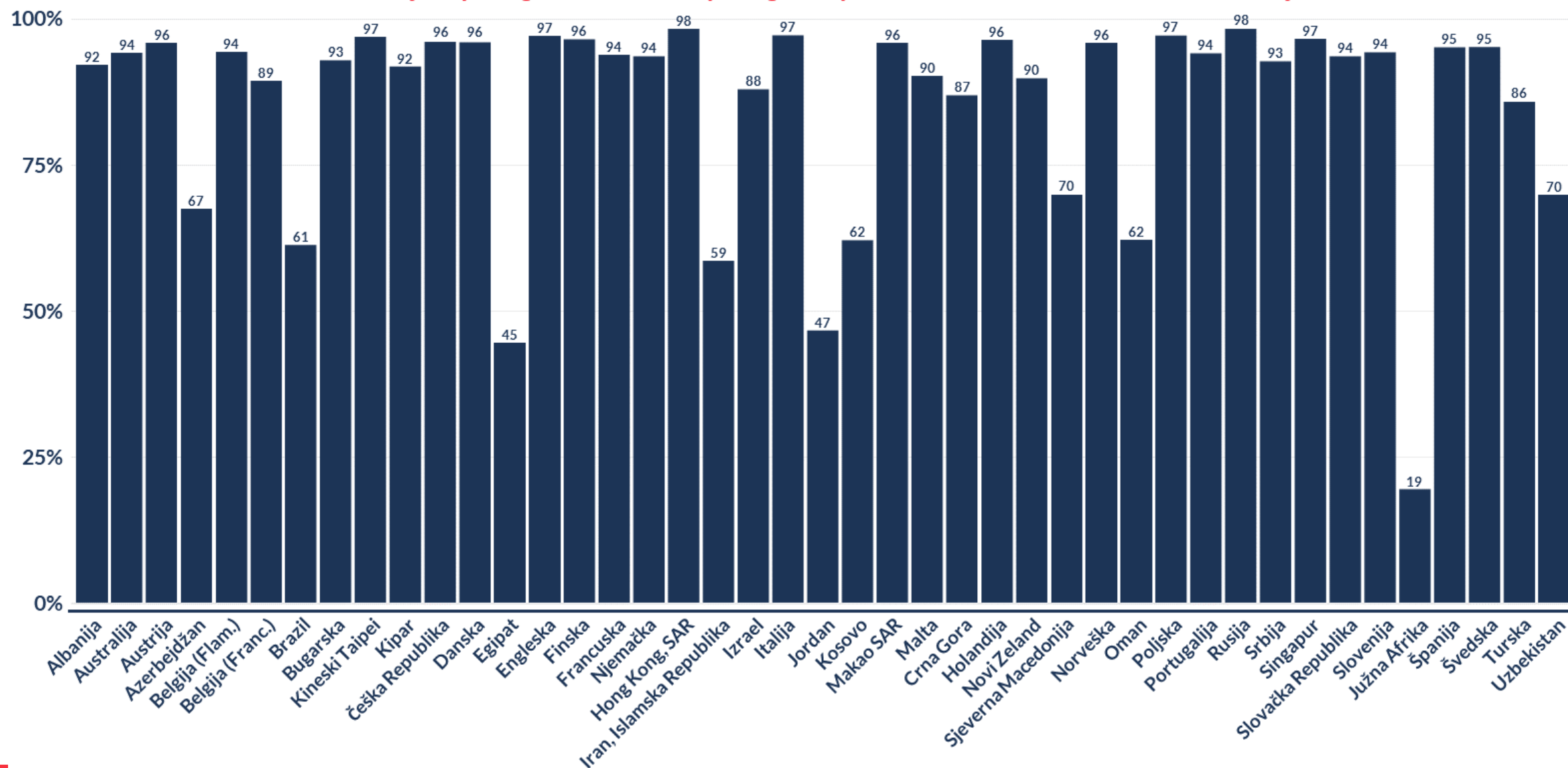

Međunarodni rezultati

Većina zemalja učesnica u PIRLS 2021 su obrazovale svoje učenike do **osnovnog nivoa** postignuća u čitanju.

Prema međunarodnom standardu osnovni nivo postiglo je **94%**, dok je srednji nivo postiglo **75%** učenika.

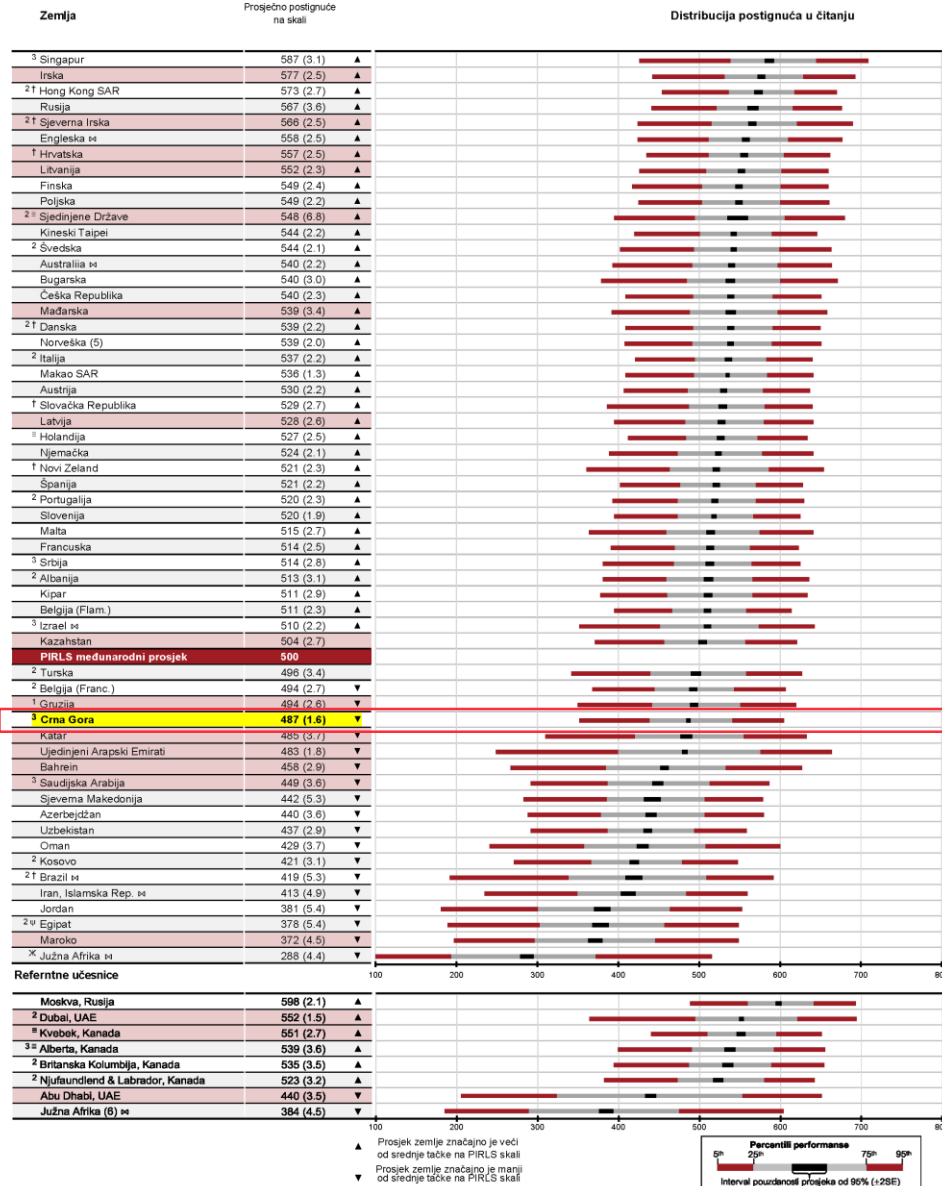
Procenat učenika koji su postigli osnovni nivo postignuća prema međunarodnim referentnim vrijednostima

Postignuća u čitanju i distribucija rezultata na skali

Testirani učenici godinu dana kasnije od planiranog testiranja

Odloženo testiranje učenika 4. razreda za početak petog razreda

Djevojčice su imale bolja postignuća u većini zemalja PIRLS 2021 učesnica.

Postignuća učenika prema polu u Crnoj Gori

U našoj zemlji, djevojčice (497) su imale bolja postignuća u čitanju od dječaka (478).

Testirani učenici godinu dana kasnije od planiranog
 Odloženo testiranje učenika na kraju 4. razreda za početak 5. razreda

Zemlja	Djevojčice		Dječaci		Razlika
	Procenat učenika	Prosječna ocjena na skali	Procenat učenika	Prosječna ocjena na skali	
Španija	47 (0,9)	522 (2,6)	53 (0,9)	520 (2,5)	2 (2,6)
Češka Republika	49 (0,9)	541 (2,8)	51 (0,9)	538 (2,7)	4 (3,0)
³ Izrael M	50 (1,1)	512 (2,3)	50 (1,1)	502 (2,6)	4 (3,0)
² Portugalija	48 (0,7)	523 (2,3)	52 (0,7)	517 (2,7)	6 (2,0) ▲
Malta	46 (3,4)	518 (3,6)	54 (3,4)	512 (3,2)	6 (4,1)
² Italija	49 (0,6)	541 (2,4)	51 (0,6)	534 (2,4)	7 (2,0) ▲
^{2*} Sjedinjene Američke Države	50 (1,3)	561 (7,2)	50 (1,3)	544 (7,1)	7 (4,4) ▲
Belgija (Flam.)	49 (0,8)	515 (2,6)	51 (0,8)	507 (2,8)	8 (2,8) ▲
^{2†} Hong Kong SAR	51 (1,0)	577 (2,8)	49 (1,0)	569 (3,3)	8 (2,8) ▲
[†] Slovačka Republika	52 (0,9)	533 (2,9)	48 (0,9)	525 (3,2)	8 (2,8) ▲
Kipar	51 (0,7)	515 (3,2)	49 (0,7)	506 (3,1)	9 (2,7) ▲
³ Srbija	49 (0,8)	518 (3,4)	51 (0,8)	509 (3,2)	9 (3,5) ▲
Makao SAR	50 (0,7)	540 (1,5)	50 (0,7)	531 (1,9)	10 (2,2) ▲
Engleska M	51 (0,9)	562 (3,1)	49 (0,9)	553 (3,1)	10 (3,7) ▲
² Belgija (Franc.)	49 (0,8)	499 (3,2)	51 (0,8)	489 (2,9)	10 (3,2) ▲
[†] Hrvatska	48 (0,9)	562 (3,0)	52 (0,9)	551 (3,0)	10 (3,3) ▲
Irska	49 (1,0)	583 (3,3)	51 (1,0)	572 (2,8)	11 (3,5) ▲
^{2†} Danska	52 (0,6)	545 (2,5)	48 (0,6)	533 (2,8)	12 (3,0) ▲
⁸ Holandija	50 (0,8)	534 (2,9)	50 (0,8)	521 (2,8)	13 (2,6) ▲
Kineski Taipei	48 (0,5)	551 (2,5)	52 (0,5)	537 (2,4)	13 (2,3) ▲
Rusija	49 (0,7)	574 (3,4)	51 (0,7)	561 (4,5)	13 (3,7) ▲
Francuska	50 (0,7)	521 (3,0)	50 (0,7)	507 (2,7)	14 (2,6) ▲
Austrija	49 (0,9)	537 (2,6)	51 (0,9)	523 (2,6)	14 (2,7) ▲
Mađarska	50 (1,0)	547 (3,7)	50 (1,0)	532 (4,0)	15 (3,4) ▲
² Švedska	50 (0,9)	561 (2,5)	50 (0,9)	536 (2,3)	15 (2,3) ▲
Bugarska	48 (0,9)	548 (3,0)	52 (0,9)	533 (4,0)	15 (3,9) ▲
Njemačka	49 (0,8)	532 (2,5)	51 (0,8)	516 (2,5)	15 (2,6) ▲
^{2w} Egipat	49 (1,5)	386 (5,7)	51 (1,5)	370 (6,4)	16 (5,6) ▲
Norveška (5)	49 (0,7)	547 (2,3)	51 (0,7)	531 (2,4)	16 (2,4) ▲
Katar	51 (1,6)	493 (4,2)	49 (1,6)	476 (4,8)	17 (5,0) ▲
Iran, Islamska Rep. M	46 (2,3)	422 (7,5)	54 (2,3)	405 (5,9)	17 (9,1)
² Turska	49 (0,6)	505 (3,8)	51 (0,6)	488 (3,6)	17 (2,8) ▲
Kazahstan	50 (0,7)	512 (2,8)	50 (0,7)	495 (3,3)	17 (2,7) ▲
Australija M	50 (0,7)	549 (2,5)	50 (0,7)	532 (2,8)	17 (3,0) ▲
Finska	50 (0,8)	568 (2,7)	50 (0,8)	541 (2,7)	18 (2,7) ▲
³ Singapur	49 (0,6)	596 (3,0)	51 (0,6)	578 (3,7)	18 (2,7) ▲
Azerbejdžan	47 (0,8)	450 (4,1)	53 (0,8)	432 (4,0)	18 (3,7) ▲
Slovenija	49 (0,7)	529 (2,1)	51 (0,7)	511 (2,3)	18 (2,3) ▲
[†] Novi Zeland	49 (0,7)	531 (2,9)	51 (0,7)	512 (2,7)	19 (3,2) ▲
³ Crna Gora	48 (0,6)	497 (2,0)	52 (0,6)	478 (2,2)	20 (2,6) ▲
Poljska	47 (1,0)	560 (2,5)	53 (1,0)	540 (2,7)	20 (2,9) ▲
² Albanija	49 (1,0)	523 (3,5)	51 (1,0)	503 (3,4)	20 (3,2) ▲
² Kosovo	51 (0,9)	431 (3,1)	49 (0,9)	410 (3,8)	21 (3,1) ▲
Libanija	50 (0,8)	563 (2,5)	50 (0,8)	542 (2,7)	21 (2,8) ▲
¹ Gruzija	49 (0,8)	506 (2,8)	51 (0,8)	483 (3,1)	23 (2,9) ▲
^{2†} Brazil M	49 (1,1)	431 (6,0)	51 (1,1)	408 (6,1)	23 (6,0) ▲
Uzbekistan	48 (0,9)	449 (3,1)	52 (0,9)	425 (3,5)	24 (3,4) ▲
^{2†} Sjeverna Irska	52 (1,0)	578 (2,9)	48 (1,0)	553 (3,1)	24 (3,4) ▲
Sjeverna Makedonija	51 (1,0)	454 (5,8)	49 (1,0)	429 (6,0)	25 (5,2) ▲
Labija	49 (1,3)	542 (2,6)	51 (1,3)	514 (3,3)	27 (3,1) ▲
Ujedinjeni Arapski Emirati	51 (1,7)	497 (2,7)	49 (1,7)	468 (3,6)	29 (5,2) ▲
Maroko	48 (0,8)	390 (4,5)	52 (0,8)	356 (5,2)	33 (3,7) ▲
³ Saudijska Arabija	58 (1,5)	464 (5,0)	42 (1,5)	428 (4,9)	35 (6,8) ▲
Oman	50 (0,6)	447 (4,2)	50 (0,6)	412 (4,1)	36 (3,8) ▲
Jordan	51 (2,6)	398 (6,8)	49 (2,6)	362 (7,9)	36 (10,3) ▲
Bahrein	50 (1,1)	483 (3,9)	50 (1,1)	434 (3,2)	49 (4,5) ▲
M Bahrein M	49 (0,6)	317 (4,4)	51 (0,6)	260 (5,0)	57 (3,6) ▲
Međunarodni prosjek	50 (0,1)	512 (0,5)	50 (0,1)	494 (0,5)	
Referentne učesnice					
² Dubai, UAE	51 (2,6)	557 (2,7)	49 (2,6)	547 (2,5)	9 (4,3) ▲
⁸ Kvebek, Kanada	50 (0,9)	556 (3,3)	50 (0,9)	546 (2,9)	11 (3,0) ▲
Moskva, Rusija	49 (0,7)	604 (2,2)	51 (0,7)	593 (2,5)	11 (2,1) ▲
² Britanska Kolumbija, Kanada	49 (1,0)	542 (3,5)	51 (1,0)	529 (4,3)	13 (3,3) ▲
² Njufundlend & Labrador, Kanada	50 (1,2)	530 (3,1)	50 (1,2)	516 (4,3)	14 (4,0) ▲
³ Alberta, Kanada	49 (1,5)	546 (4,1)	51 (1,5)	531 (4,2)	15 (4,3) ▲
Abu Dabi, UAE	51 (2,0)	457 (3,9)	49 (2,0)	422 (5,3)	35 (6,3) ▲
Južna Afrika (6) M	52 (0,7)	408 (4,5)	48 (0,7)	359 (5,2)	50 (3,9) ▲

() U zagradu je prikazana standardna greška. Može se pojaviti nekonzistentnost zbog zaokruživanja rezultata
 Vidjeti Dodatak A.2 za zemlje označene 1, 2, and 3. Vidjeti Dodatak A.5
 W Pouzdanost se uzima uz rezervu jer procenat učenika sa lošim postignućem prelazi 15% ali ne prelazi 25%.
 M Pouzdanost se uzima uz rezervu jer procenat učenika sa lošim postignućem prelazi 25%.
 Identifikovani problemi kvaliteta podataka u Albaniji doveli su do smanjene uporedivosti i pokrivenosti okvira.

▲ Difference statistically significant

PRIMJERI ZADATAKA – PIRLS 2021

Nevjerovatna hobotnica - informativni tekst

Svrha: traženje i primjena informacija

Proces: interpretiranje i integrisanje ideja i informacija

Opis: pronaći jasno iskazan podatak u tekstu

Zadatak se sadržajno odnosio na pronalaženje eksplicitno datih informacija, odnosno detalja iz teksta. Zadatak je otvorenog tipa i učenik je za potpuno tačan odgovor dobijao 2 boda, a za djelimičan odgovor 1 bod.

Međunarodni procenat tačnih odgovora je iznosio 79,2, dok je 9 zemalja imalo prosjek preko 90%. Najbolji rezultat ostvarila je **Irska (96%)**, a najslabiji Južna Afrika (28,1%) .

U Crnoj Gori, ovaj zadatak je uspješno riješilo **83%** učenika.

Наведи два начина на која хоботнице успијевају да побјегну својим предаторима.

1.

2.

Током ове приче Јун се осјећао различито. Користи оно што си прочитао/прочитала да објасниш зашто је Јун имао **свако** од ових осјећања.

 1 пун наде

 1 збуњен

 1 поражен

Prazna posuda - književni tekst

Svrha: literarni doživljaj teksta

Proces: interpretiranje i integrisanje ideja i informacija

Opis: povezati informacije kako bi pokazali razumijevanje osjećanja lika

Zadatkom se ispitivao doživljaj književnog djela putem procesa interpretiranja i integrisanja ideja i informacija kako bi učenici pokazali indirektno prikazana osjećanja lika u književnom tekstu.

Zadatak se sastojao iz 3 dijela, tj. trebalo je objasniti 3 osjećanja lika: pod A) nadu, pod B) zbunjenost i pod C) poraženost.

Međunarodni prosjek cjelokupnog zadatka je 54,6%. Najbolji rezultat su ostvarile Irska i Poljska (77,9%), a najlošiji Maroko (9,8%). Naši učenici su zadatak riješili značajno iznad prosjeka – 68%.

Ipak, izdvaja se zadatak pod B u kojem je trebalo objasniti zašto je dječak Jun bio zbunjen. Međunarodni prosjek ovog zadatka je 59%. Najlošiji rezultat su ostvarili učenici Južne Afrike (10,4%).

U Crnoj Gori, zadatak pod B uspješnoje riješilo **81,3%** učenika, što nas u ovoj grupi zemalja svrstava na 3. mjesto prema uspješnosti rješavanja tog zadatka. Najuspješniji su bili učenici Hong Konga (84,6%) i Srbije (83,7%).

Prema postignutim rezultatima, zadatak je na međunarodnom nivou bio srednje težak, dok je našim učenicima bio lagan.

Prazna posuda - književni tekst

Svrha: literarni doživljaj teksta

Proces: izvođenje zaključaka

Opis: saopštava neposredne zaključke na osnovu informacija u književnom tekstu

Međunarodni prosjek ovog zadatka je **44,7%**.

U Crnoj Gori ovaj zadatak je uspješno riješilo **63,6%** učenika.

To nas svrstava na 4. mjesto po uspješnosti rješavanja ovog zadatka.

Ispred nas su Hong Kong SAR (73,4%), Makao Sar (72,5%) uspješnosti i Poljska čiji su učenici ostvarili postotak od 68,7%.

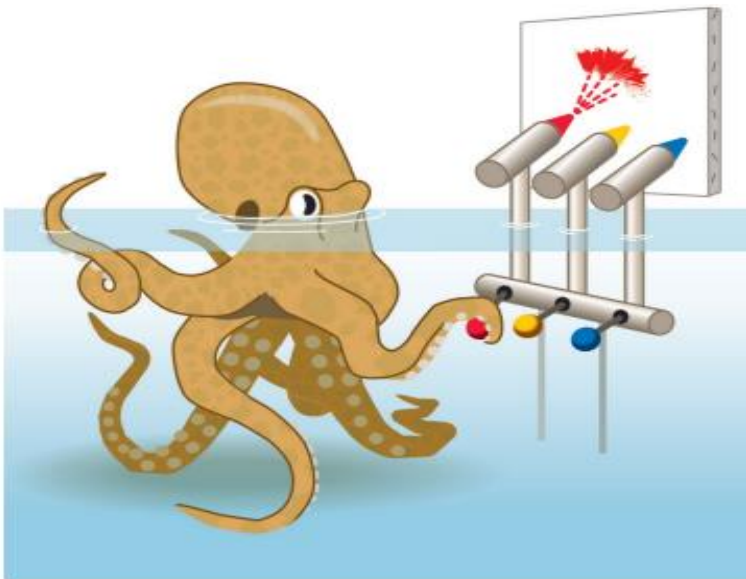
Najlošije rezultate su ostvarili učenici Južne Afrike (6,1%) i Maroka (28,9%).

S obzirom na međunarodni prosjek, ovaj zadatak se svrstava u srednje teške.

Пронађи одломак из приче поред ове слике листа: .
Што показује да је Јун био најбољи баштован у селу?

Сквирт ствара „умјетничко дјело“.

Да ли писац мисли да Сквирт добро слика?

Означи одговор.

_____ Да

_____ Не

Наведи разлог из текста.

Nevjerovatna hobotnica - informativni tekst

Svrha: traženje i primjena informacija

Proces: vrednovanje i kritikovanje sadržaja i tekstualnih elemenata

Opis: procijeniti stav pisca prema neobičnom događaju

Međunarodni prosjek uspješnosti rješavanja ovog zadatka je **41%**.

U Crnoj Gori je uspješno riješilo **38,7%** učenika, što je neznatno manja vrijednost od međunarodnog prosjeka.

Zadatak čini drugačijim to što tačan odgovor može biti i DA i NE uz odgovarajuće obrazloženje.

Rezultat ispod prosjeka se može objasniti upravo činjenicom da učenici četvrtog razreda nijesu naviknuti na ovakav tip zadatka, tj. da tačan odgovor može biti i DA i NE uz adekvatno obrazloženje.

Najbolji rezultat su postigli učenici Sjeverne Irske sa postotkom od 73,1%, a zatim učenici Bugarske sa 70,7%. najlošije postignuće imaju učenici Južne Afrike (11,6%), Uzbekistana (15,8%) i Sjeverne Makedonije (19%).

Nevjerovatna hobotnica - informativni tekst

Svrha: traženje i primjena informacija

Proces: pronalaženje eksplicitno datih informacija

Opis: pronaći jasno iskazane podatke u teksta

U dijelu teksta s podnaslovom ***Kako uposliti hobotnicu*** iz niza datih informacija (slagalica, igračke koje mogu da se rastavljaju, plastična lopta koja je mogla da se sastavi) trebalo je da učenici izdvoje igračku kojom je hobotnica uživala da se igra.

Međunarodni prosjek za ovaj zadatak je 73,4%.

U **Crnoj Gori 70,1%** učenika je tačno riješilo zadatak.

To je ispod međunarodnog prosjeka tako da smo zauzeli 16. mjesto prema uspješnosti rješavanja zadatka u grupi od 30 zemalja koje su učestvovala u PIRLS testiranju na papiru.

Najbolji rezultat ostvario je Hong Kong (94,6%), a najlošiji Južna Afrika (32,5%). Od zemalja regiona iza nas su Sjeverna Makedonija (66,3%) i Kosovo (63,7%).

Prema postignutim rezultatima zadatak pripada lakšim.

SOCIOEKONOMSKI STATUS

Učenici koji imaju **viši**
socioekonomski
status pokazali su značajno bolja
postignuća:

543 ↑

Prosječna postignuća u čitanju

U Crnoj Gori su, takođe,
učenici sa **višim**
socioekonomskim statusom
pokazali su bolja postignuća

521

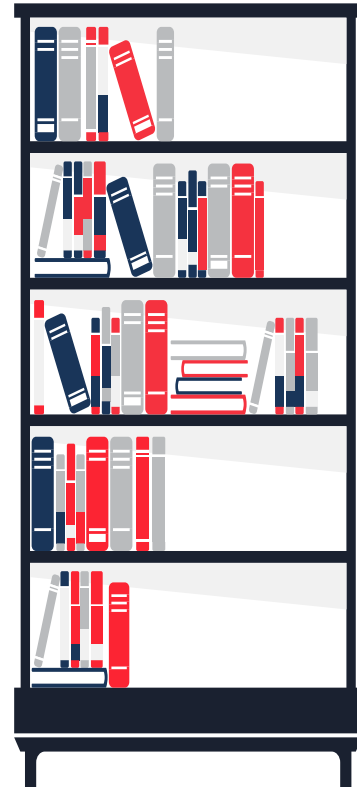
Dok učenici koji imaju **niži**
socioekonomski status
pokazali su niža postignuća:

↓ **457**

Prosječna postignuća u čitanju

U Crnoj Gori, učenici sa
nižim socioekonomskim
statusom pokazali su znatno
niža postignuća

448

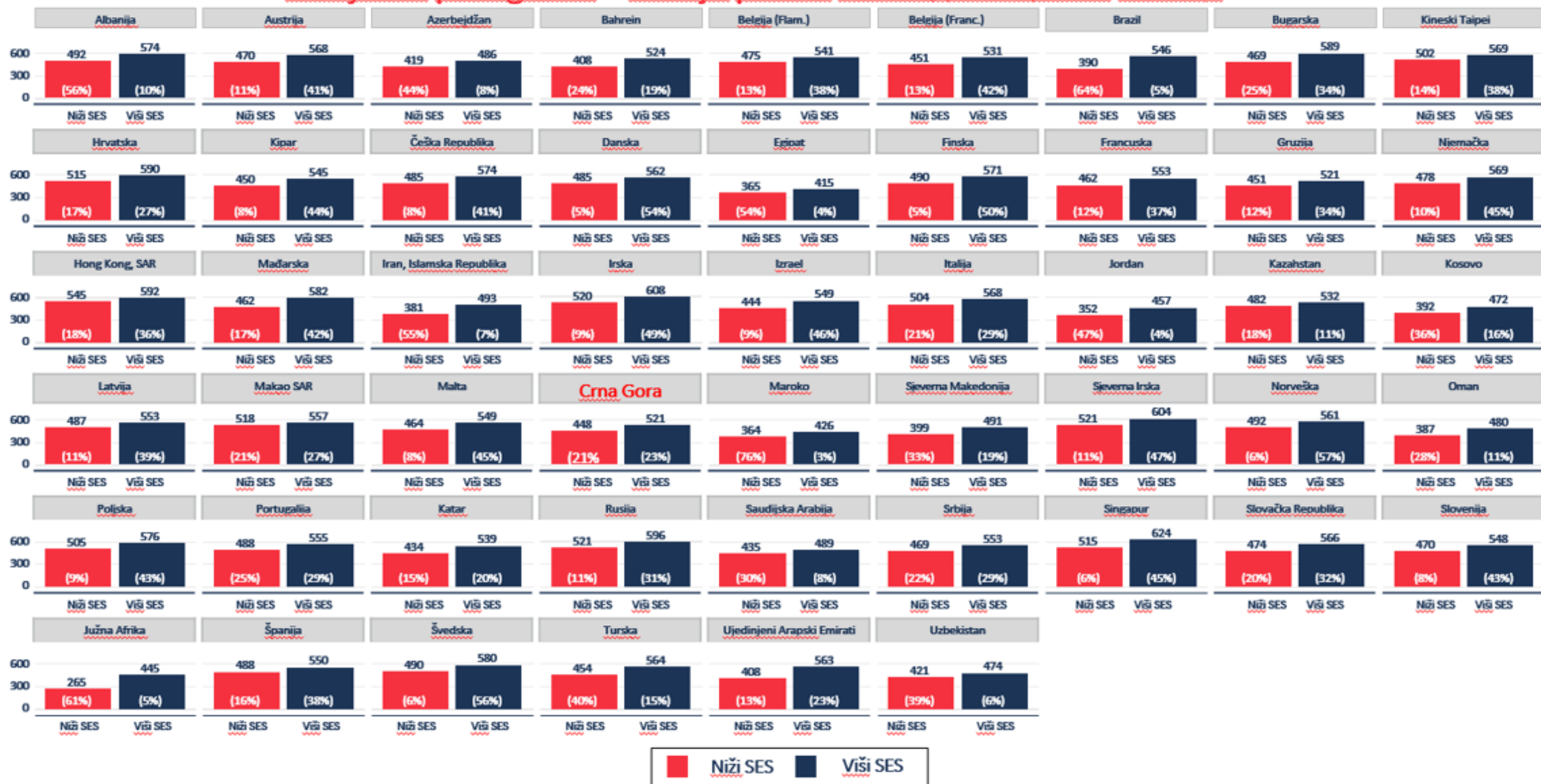

Napomena: Podaci reflektuju prosjek u svim zemljama učesnicama u PIRLS 2021.

PIRLS 2021 skala za socioekonomski status je bazirana na odgovorima roditelja koji se odnose na resurse u kući, kao i na njihovo obrazovanje i zanimanje.

Prosječna postignuća u čitanju prema socioekonomskom statusu

Napomena: Podaci se odnose na sve zemlje učesnice u PIRLS 2021. Procenti su ispod naziva zemlje.

LJUBAV PREMA ČITANJU

Rezultati u Crnoj Gori

59% učenika izjavilo je da veoma mnogo vole da čitaju što pozitivno utiče na postignuća u čitanju (495).

33% učenika koji donekle vole da čitaju je, dok je **8% učenika** koji ne vole da čitaju.

U Crnoj Gori, takođe prednjače djevojčice u odnosu na dječake koje veoma mnogo vole da čitaju, što pozitivno utiče na postignuća u čitanju.

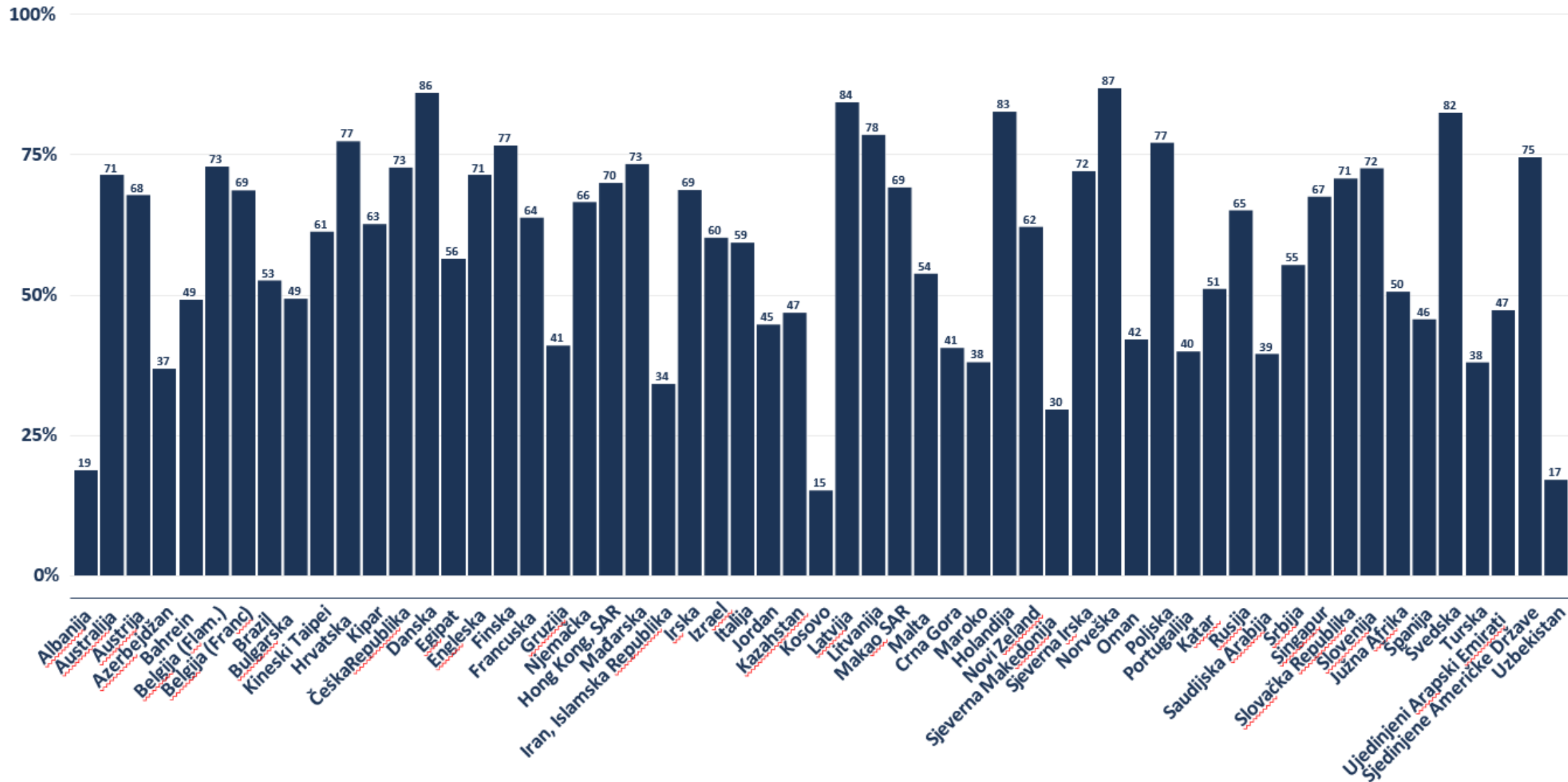
Međunarodni rezultati

42% učenika **veoma mnogo vole** da čitaju što se pozitivno odražava na prosječna postignuća u čitanju.

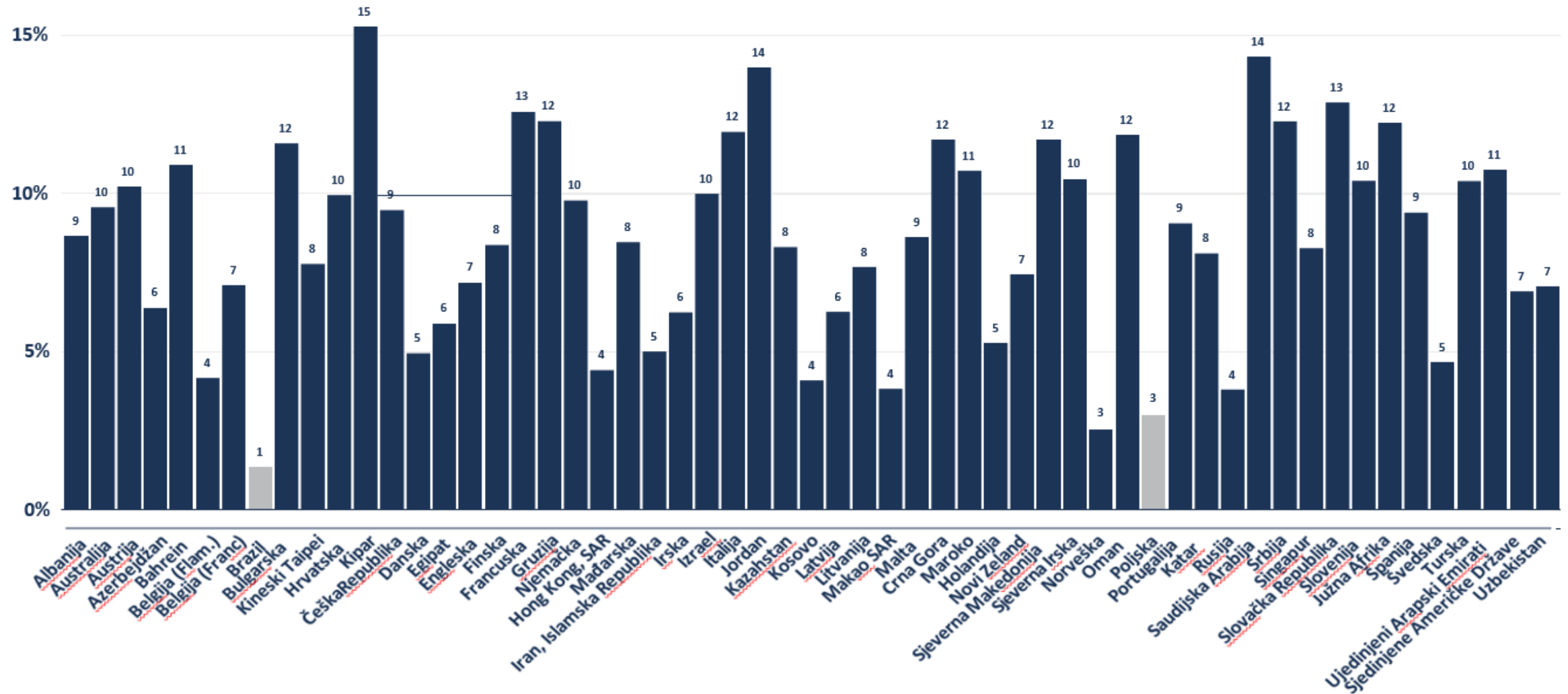
U većini zemalja (u 55 od 57 zemalja), veći je procenat djevojčica koje su izjavile da veoma mnogo vole da čitaju, u odnosu na dječake.

Procenat učenika 4. razreda koji pomalo vole ili uopšte ne vole da čitaju

Rodne razlike učenika 4. razreda koji donekle ili ne vole da čitaju (izraženo u % djevojčice - % dječaci)

Oko **1/3** učenika imaju roditelje koji su izjavili da **uživaju u čitanju**, što pozitivno utiče na prosječna postignuća učenika.

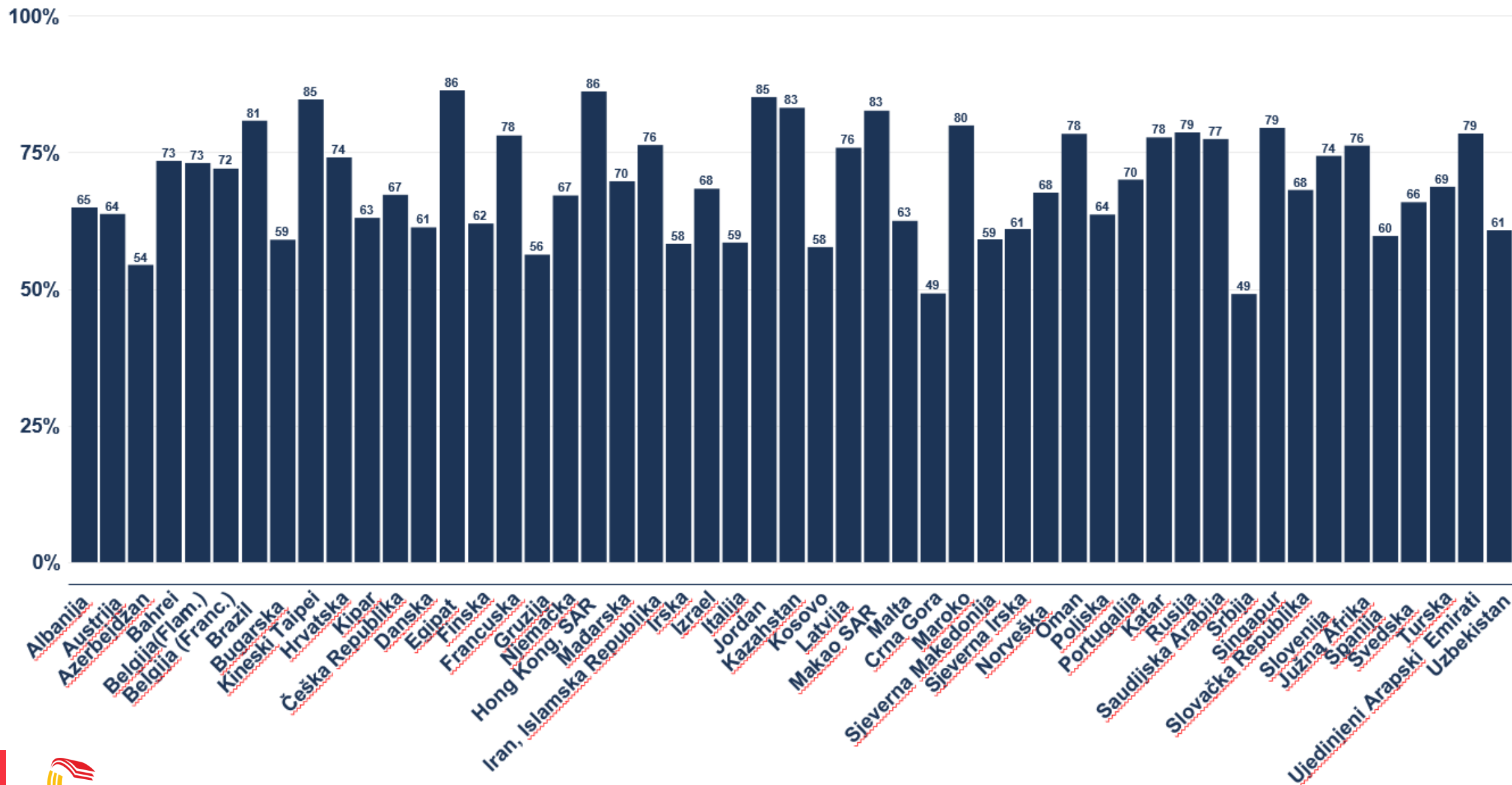
Od svih zemalja učesnica, u Crnoj Gori i Srbiji, **više od polovine roditelja** izjavilo je da uživaju u čitanju.

U Crnoj Gori 51% roditelja je izjavilo da uživaju u čitanju, dok je procenat roditelja koji pomalo ili ne uživaju u čitanju 49%.

Procenat učenika 4. razreda čiji roditelji pomalo ili uopšte ne vole da čitaju

TIMSS & PIRLS
BOSTON COLLEGE

HVALA

pirlsmne@iccg.edu.me

20 YEARS
PIRLS

